

[Hjem](#) ~ [Nyheder](#) ~ Ny BNBO-akutplan er et vigtigt skridt på vejen for at sikre fremtidens drikkevand

BNBO-akutplan er et vigtigt skridt på vejen for at sikre fremtidens drikkevand

I dag lancerede regeringen og aftaleparterne den ventede akutplan, der skal sikre beskyttelse af områder omkring vores vandboringer. I Danske Vandværker er vi glade for, at parterne har lyttet, og at der nu er en køreplan for, hvordan beskyttelsen kommer i mål.

Beskyttelsen af de boringsnære beskyttelsesområder – BNBO – er et vigtigt skridt på vejen for at sikre rent og godt drikkevand nu og i fremtiden. Danske Vandværker er glade for, at der nu er en klar køreplan, og for at ministeren og aftaleparterne har fulgt anbefalingerne fra de involverede parter:

“Jeg er meget glad for, at regeringen og aftaleparterne har valgt at lytte til os, som skal føre visionerne ud i praksis. Der er et stort behov for, at vi får fulgt indsatsen til dørs og får processen afsluttet. Derfor er jeg også meget tilfreds med, at der nu er en klar melding i forhold til, hvordan det skal foregå. Det betyder, at vi kan fortsætte arbejdet med at sikre fremtidens drikkevand”, siger direktør i Danske Vandværker Susan Münster.

Fremdrift i indgåelsen af aftaler

I akutplanen for BNBO lægges der op til, at arbejdet med at indgå frivillige aftaler bliver forlænget til 1. juli 2024. Fra 1. juli 2024 træder et lovkrav om kommunal handlepligt i kraft, hvor kommunerne skal give påbud til at beskytte de udpegede beskyttelsesområder. Den 1. januar 2025 vil et generelt forbud træde i kraft de steder, hvor den nødvendige beskyttelse ikke er sikret.

“Jeg er meget glad for, at de, som er godt i gang med at indgå aftaler, nu med ro i maven kan gøre dem færdige. Det er positivt, at man lidt endnu har mulighed for at finde hinanden i frivillige aftaler, der tager højde for de lokale forhold. Men det er samtidig helt afgørende, at vi kommer i mål, og at kommunerne bliver forpligtet til at sætte tommeskruen i, hvis det bliver nødvendigt”, siger Susan Münster.

Kommunernes generelle påbudspligt fra juli 2024 betyder, at alle udsatte boringer senest om to år vil være beskyttet mod erhvervsmæssig brug af sprøjtemidler.

Det er også værd at bemærke, at der har været fremdrift i aftalerne, siden der blev gjort status i efteråret. Meldingen fra Miljøministeriet er, at der nu er indgået og tinglyst aftaler

i ni procent af de boringsnære beskyttelsesområder. Samtidig er der fortsat aftaler undervejs, som endnu ikke er blevet tinglyst.

Klar rollefordeling nødvendig

Processen med at indgå frivillige aftaler om at beskytte vores drikkevandsboringer har indtil nu vist, hvor vigtigt det er, at der er en klar rolle- og ansvarsfordeling. Med den nye akutplan bliver det Miljøstyrelsens ansvar at følge op på fremdriften løbende, lige som staten med akutplanen kommer til at kompensere kommunerne for deres indsats, fordi de nu klart bliver pålagt en opgave i forhold til at sikre beskyttelsen af BNBO.

“Tydelige rammer og et klart juridisk grundlag er en forudsætning for fremdrift, og at kommunerne effektivt gør brug af påbud som værktøj til at sikre beskyttelsen. Forhåbentlig vil de nye tiltag sikre, at vi kommer effektivt i mål – også i forhold til at sikre en hurtig afklaring af tvivlsspørgsmål,” siger Susan Münster.

Den rette balance

Et andet af de helt store bump på vejen for at indgå frivillige aftaler om beskyttelse af BNBO har været usikkerhed i forhold til niveauer for erstatning. Når jordpriserne varierer markant, er det ikke muligt at lave en one-size-fits-all-model. Konsekvensen har været, at man mange steder ikke har kunnet nå til enighed om, hvad det skal koste og dermed ikke har indgået en aftale:

“Mens vandværkerne og forbrugerne har behov for beskyttelse, så har lodsejerne behov for og krav på en rimelig erstatning. Kunsten er at finde den rette balance i det, så parterne kan finde hinanden. De frivillige aftaler giver den største fleksibilitet og udsigt til, at aftalerne også på sigt er holdbare, fordi de baserer sig på en fælles, lokal aftale”, siger Susan Münster.

Danske Vandværker opfordrer til, at så mange som muligt vil indgå frivillige aftaler, frem mod at det generelle forbud træder i kraft i januar 2025.

“Overordnet er jeg meget glad for, at der nu er klarhed om processen. Det er vigtigt, at de politiske intentioner i aftalen bliver gennemført i praksis, og at de store bump på vejen bliver fjernet, så vi kan komme i mål med at beskytte vores indvindingsboringer,” siger Susan Münster.

Danske Vandværker står klar til hjælpe vandværkerne, så vi sikrer, at processen kommer i mål bl.a. ved at bistå med rådgivning, relevant materialer og generel vejledning.

Baggrund for BNBO-akutplanen

Indsatsen for at beskytte BNBO har nu været i gang siden 2019 som en del af den såkaldte sprøjtemiddelstrategi: Først i løbet af 2022 kom der for alvor gang i processen rundt om i landet, men langt fra nok til, at aftalerne kunne nå i mål inden udgangen af 2022, som det var aftalt.

Derfor sendte Danske Vandværker i starten af december sidste år – sammen med DANVA og Landbrug & Fødevarer – et brev til miljøordførerne og daværende miljøminister Lea Wermelin. Her opfordrede vi til, at tidsrammen for den kommunale indsats i de boringsnære beskyttelsesområder blev forlænget, og at kommunerne samtidig blev forpligtiget på at beskytte de relevante arealer enten gennem frivillige aftaler eller påbud.

Uklarhed om bl.a. ansvar og rollefordeling samt erstatningsniveauer i den oprindelige udformning af indsatsen betød, at alt for få aftaler blev indgået inden for den oprindeligt fastlagte tidsramme. Regeringens udmelding skal sikre, at beskyttelsen af de boringsnære beskyttelsesområder kommer i mål inden for de næste år. Kommunernes pligt til at give påbud i de udpegede BNBO-områder, hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler, træder i kraft 1. juli 2024. Derved bliver det lovpligtigt at stoppe med erhvervsmæssig brug af sprøjtemidler, hvis der er risiko for forurening.

Status for alle BNBO er offentlig tilgængelig på Danmarks Arealinformation i lagkataloget under "Status på BNBO". <https://arealinformation.miljoportal.dk/>
(<https://arealinformation.miljoportal.dk/>)

Udgivet 06. jun. 2023